

A MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA

Etikai - Fegyelmi Szabályzata

Módosítva a MÉK Küldöttgyűlése 34/2000. és 35/2000. (V.29.) sz. határozataival.

TARTALOM

I. RÉSZ

AZ ETIKAI - FEGYELMI SZABÁLYOK GYŰJTEMÉNYE

I. fejezet

Az építészeti gyakorlat etikai szabályai

- 1. cím: Az építész és a társadalom*
- 2. cím: Az építészeti tevékenység*
- 3. cím: Az építész és megbízója*
- 4. cím: Az építészeti verseny*
- 5. cím: Az építész kötelezettségei kollegái iránt*

II. fejezet

Az építészeti gyakorlat szakmai kötelezettségei

- 6. cím: Az építész komplex felelőssége*
- 7. cím: Szakmai érdek – építetői érdek*
- 8. cím: Az építész és a szakmai hatóságok*
- 9. cím: Az építész és a vállalkozó*
- 10. cím: Az építész, mint generáltervező*

III. fejezet

Az építész kötelezettségei a Magyar Építész Kamarával szemben

- 11. cím: A kamarai tag*
- 12. cím: A tisztségviselők*

II. RÉSZ

AZ ETIKAI - FEGYELMI SZABÁLYOK MEGSÉRTÉSE ESETÉN KISZABHATÓ BÜNTETÉSEK

- 13. cím: A kiszabható büntetések fajtái*
- 14. cím: A büntetések kiszabásának szempontjai*
- 15. cím: A büntetések végrehajtása és nyilvántartása*
- 16. cím: A büntetések jogkövetkezményei*

III. RÉSZ

AZ ETIKAI-FEGYELMI SZABÁLYZAT VÉGREHAJTÁSÁNAK SZABÁLYAI; AZ ELJÁRÁS RENDJE

IV. fejezet

17. cím : A Kamara illetékessége

V. fejezet

18. cím : Az etikai-fegyelmi eljárás szereplői

VI. fejezet

19. cím : Az etikai-fegyelmi eljárás kezdeményezése

VII. fejezet

Az I. fokú etikai-fegyelmi eljárás

20. cím: Az etikai eljárásra irányuló panasz befogadása

21. cím: Az előzetes eljárás

22. cím: Az I. fokú Etikai-Fegyelmi Bizottság eljárása

23. cím: Jogorvoslat az I. fokú határozat ellen

VIII. fejezet

A II. fokú etikai-fegyelmi eljárás

24. cím: Az eljárás rendje

25. cím: Jogorvoslat a II. fokú határozat ellen

IX. fejezet

Összeférhetetlenség az etikai-fegyelmi eljárás során

26. cím: Területi összeférhetetlenség

27. cím: Személyi összeférhetetlenség

28. cím: Az összeférhetetlenség miatt benyújtható kifogás

IV. RÉSZ

HATÁLYBALÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK

I. RÉSZ

AZ ETIKAI - FEGYELMI SZABÁLYOK GYŰJTEMÉNYE

Az Etikai - Fegyelmi Szabályzat értelmezésében ÉPÍTÉSZ minden olyan természetes személy, akinek a szakmai tevékenysége a tervező és szakértő mérnökök valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: kamarai törvény) értelmében csak a törvényben szabályozott kamarai tagság alapján folytatható, és az illető a Magyar Építész Kamarát létrehozó területi kamarák valamelyikének a tagja, vagy akinek a szakmai tevékenységét egyéb jogszabály alapján a Kamara felügyeli.

Az építészeti HIVATÁS természetes felelőssége, hogy szakmai tevékenysége során az építész - az épített és a természeti világ színvonala és harmóniája érdekében - magas szintű szaktudását következetes elvszerűséggel, a társadalmi érdek szem előtt tartásával képviselje.

A hivatástudatra épülő, etikus tevékenység a jogi környezet szabályainak betartásán túlmenően hozzájárul az egyéni és a társadalmi lét minőségének javításához; a hanyag, rosszhiszemű tevékenység károsít, rombol, így etikai vétségnek minősül.

I. fejezet

Az építészeti gyakorlat etikai szabályai

1. cím

Az építész és a társadalom

1) Az építész kötelessége, hogy

- az építészet - művészeti és tudományos - sajátosságait ismerje és ismeresse;
- társadalmi rangját, elismertségét, fenntartsa, fejlessze;
- tevékenységét - tervezési munkáján túl is - az építészeti hivatás etikája szerint végezze.

E szabályok betartása érdekében az építész:

- 1.1 Közéleti szereplése során nem mondhat, vagy tehet olyat, ami a szakma megítélését rontja, félrevezeti a közvéleményt; ami más építész jogos érdekét sérti, vagy önmaga számára jogosulatlan előnyt eredményez.
- 1.2 Szakmapolitikai vagy szakmaközi tevékenysége során - más szakmai vagy társadalmi csoportok érdekeinek tiszteletben tartása mellett - köteles az egyetemes és hazai építészeti érdekek, a Magyar Építész Kamara sajátos érdekeinek és az általa képviselt építészek érdekeinek következetes képviselésére és érvényesítésére.
- 1.3 Kötelessége, hogy oktatói-nevelői tevékenységének végzése során - a szakmai, művészeti, műszaki ismeretek mellett - fokozott hangsúllyal képviselje, oktassa és kérje számon a szakma erkölcsi normáit, az etikus magatartás mindennapos kötelezettségét.

- 1.4 Kötelessége, hogy saját és kollégái tevékenysége során tudja és tudatosítsa, hogy az építészeti alkotások szerzői jogi védelme egyéni és közérdek.

2. cím **Az építészeti tevékenység**

- 2) **Az építésznek illetékességének határain belül törekednie kell a legmagasabb szakmai minőséget megtestesítő alkotás létrehozására. Alkotói tevékenysége során tartsa szem előtt, hogy az építészettől a társadalom műszaki - gazdasági és művészeti eredményt egyaránt igényel.
E szabályok érvényesülése érdekében:**
- 2.1 Csak olyan megbízást vállalhat el amelynek megoldásához megszerzett képesítése és gyakorlata révén jogosultságot szerzett, amelyhez hivatásszerűen ért.
- 2.2 Nem írhat alá olyan tervet vagy dokumentációt, amelyben nem illetékes, sem olyan tervet vagy dokumentációt amely nem az együttműködésével, irányításával és ellenőrzésével készült.
- 2.3 Csak abban az esetben fogadhat el generáltervezői megbízást, és vállalhat felelősséget egy teljes mű koordinálására, ha annak minden - eltérő jogosultságot és képesítést igénylő - műszaki, szakmai részfeladatát a vonatkozó és megfelelő jogosultsággal rendelkező szakember készíti és hitelesíti.
- 2.4 Nem készíthet, nem írhat alá, nem hitelesíthet olyan terveket, olyan intézkedéseket, vagy előírásokat, amelyek nem felelnek meg a társadalom általános értékrendjének, az általánosan elfogadott műszaki színvonalnak, az ügyfél vagy bárki más biztonságának.
- 2.5 Amennyiben a megbízó vagy a munkaadó ragaszkodik a szakszerűtlen, vagy előírás(ok)ba ütköző megoldáshoz, úgy vissza kell lépnie a megbízástól.

3. cím **Az építész és megbízója**

- 3) **Az építész szakmai tevékenysége során ügyfele, megbízója képviseletében, annak meghatalmazottjaként, az ügyfél és az építészet érdekeinek etikus képviselőjeként jár el.
Ezen elv szerint:**
- 3.1 A megbízással egyidőben köteles tisztázni a feladat megoldásában való jártasságát, illetékességét, valamint minden olyan ténytet, ami befolyásolhatja döntéseinek függetlenségét vagy munkájának minőségét.

- 3.2 A szerződéskötés során köteles a megbízót minden olyan körülményről, tényről, műszaki adatról tájékoztatni, aminek ismerete a szakmai jártasság okán elvárható és a munka teljesítésére kihatással lehet.
- Etikai vétséget követ el, aki a Megbízót felesleges, céltalan feladatok elvégzésére biztatja, vagy Megbízójának a megbízás teljesítése közben nyilvánvalóan felesleges költségeket okoz.
- 3.3 Személyes előnyökért nem tehet szakmailag vagy etikailag kifogásolható engedményt a Megbízója részére még abban az esetben sem, ha a kétoldalú megállapodás harmadik személy érdekeit közvetlenül nem sérti.
- 3.4 A megbízás teljesítése során teljeskörű és szakmailag korrekt tájékoztatással kell előkészítenie az egyes építetési döntéseket, amelyek szakszerű végrehajtásáról gondoskodnia kell. Az építész a kialakult és elfogadott tervet csak a Megbízó egyetértése esetén változtathatja meg.
- 3.5 Nem terjeszthet elő olyan tervet, szakvéleményt - még alternatív megoldásként sem - amelyben foglaltak nem felelnek meg a vonatkozó szabályoknak, előírásoknak, vagy a megvalósíthatóság műszaki vagy gazdasági lehetőségeinek.
- 3.6 Az építésznek minden birtokába jutott, vagy a szerződés teljesítése közben született tény, információt - ami Megbízójával kapcsolatos - bizalmasan kell kezelnie.
- 3.7 Kerülnie kell minden olyan kapcsolatot, helyzetet, ami alapján a megbízás teljesítése során ellenérdekűség keletkezhet, vagy ami gátat jelent a megbízatással kapcsolatos szabad döntéshozatalban.
- /a/ Az építészt a megbízás alapján végzett tevékenységéért díjazás illeti meg. Az építészeti szolgáltatás díját a szakmai-művészi követelmények megfelelő szintű teljesítéséhez szükséges munka- és költségáfordítás, a vállalt felelősség valamint a konkrét időszak értékviszonyai alapján – értékarányosa célszerű megállapítani.
- /c/ Az építész ugyanazon munka elvégzéséért csak egy megbízótól fogadhat el díjazást, kivéve, ha előzetesen és egyéb jogszabályba nem ütközően, ettől eltérően állapodtak meg.

4. cím **Az építészeti verseny**

4. **Az építésznek képviselnie kell azt az elvet, amely szerint az építészeti verseny társadalmi érdekű célja, hogy az adott feladathoz megtalálja a legjobb tervet és a terv megvalósításának letéteményesét, az alkalmas építészt.**
- 4.1 Az építész kizárólag olyan építészeti versenyben vehet részt, amelynek versenyformáját a Magyar Építész Kamara szabályzatait nem sérti és amelyek lebonyolítása során
- a pályázók esélyegyenlősége -,
  - a feladat és a bírálati szempontok korrekt, előzetes közzététele -,
  - a bírálat szakszerűsége és pártatlansága -,
  - a feladat mértékével arányos idő és honoráriumérték -, valamint
  - a pályázat eredményének nyilvánossága biztosított, illetve biztosítható.

Az elfogadhatatlannak minősülő versenyben való részvétel tilalma a tervezésre, a kiírásban és az elbírálásban való részvételre egyaránt vonatkozik.

- 4.2/a/Az építészeti verseny legklasszikusabb és a MÉK által leginkább támogatott formája a tervpályázat. A tervpályázatok formáit, lebonyolítási rendjét jogszabályok és a Kamara saját szabályzatai rögzítik, ezek tudatos megsértése súlyos etikai vétségnek minősül.
- /b/ A tervpályázati formát elvető, egyéb versenyformák esetén meg kell győződni arról, hogy a 6 (1) pont előírásai biztosíthatók-e.

5. cím

Az építész kötelezettségei kollégái iránt

5. Az építész tartsa szem előtt és biztosítsa kollégái jogait, ismerje el és támogassa szakmai eredményeiket és törekvéseiket:

5.1/a/Gondoskodjék munkatársai, vagy beosztottjai munkavégzéséhez szükséges környezeti feltételekről, szakmai információkról, megfelelő díjazásról, és tegye lehetővé szakmai fejlődésüket.

/b/ Kössön előzetes, egyértelmű és kölcsönös érdekekre épülő egyezséget mielőtt másokkal közös feladatot vállal.

Az egyezés során tisztázni kell:

- az együttműködés jogállását, módját,
- a feladat és a díjazás megosztásának mértékét,
- a döntési és felelősségi határokat, és
- a szerzői jogi kérdéseket.

5.2/a/Az építészeti terv és a terv alapján megvalósult mű, illetve épület (mint a benne megvalósult építészeti gondolat hordozója) megalkotójának, a SZERZŐ-nek szellemi terméke. A terv jogszerű aláírója - bármilyen tervezési konstrukció esetén - az eredeti szerző, aki egyedül vagy szerzőtársi viszonyban a művet megalkotta.

- /b/ A terven, vagy a terv nyilvánosságra hozatala során jogszerű aláíróként fel kell tüntetni - a végzett feladat és a munkában való részvétel minőségének rögzítésével - valamennyi társszerző, szerzőtárs és a jogosultságok és kötelezettségek szempontjából mértékadó munkatárs nevét és a tervezésben viselt szerepét.
- /c/ Az építész más szerző tervét, vagy bármilyen szerzői jogi védelem alatt álló művét saját műveként nem tüntetheti fel, szerzőként nem írhatja alá.
- 5.3 Társszerzői vagy szerzőtársi jogviszony során keletkezett szerzői művek esetén - egyéb konkrét megállapodás kivételével - és azonos szerzői művön belül az egyenlő jogok és kötelezettségek elvét, a szerzők egyenrangúságát kell mértékadónak tekinteni.
- 5.4 Olyan szerzői művek esetében, ahol a mű egészén belül önálló szerzői mű jogi feltételeit kielégítő munkarészek készülnek és ezek szerzői nem azonosak a mű vezető tervezőjével, a szerződési viszony minden lényeges elemét, a jogok és kötelezettségek határait és mértékét rögzíteni kell.
- 5.5/a/ Ha egy építészeti alkotást létrehozó társadalmi (megbízói) igény megszűnt, vagy megváltozott, a terv megváltoztatása, vagy az objektum átépítése, vagy bontása jogszerű és indokolt.
Kivétel, ha az objektum bizonyos társadalmi igény szerint részben, vagy egészben védendő, például:
- esztétikai, kulturális stb. értéket képvisel,
  - bontása kulturális kárt nem-, csak anyagi kárt okozna, de a bontás helyett történő átépítésével megtakarítás érhető el.
- /b/ Az építészeti alkotások (objektumok) védelmét csak társadalmi méretekben kötelező jogszabályi környezet biztosítja, így a szerző, a tulajdonos, vagy bármilyen társadalmi testület természetes joga, hogy a védetté nyilvánítást kezdeményezze.
- /c/ A terv megváltoztatására, vagy objektum átépítésére vonatkozó társadalmi - megrendelői - tulajdonosi igényt a szerző, a szerző jogaira hivatkozással - a védettség szabta határokon túl - nem utasíthatja el.
- /d/ A terv megváltoztatására, kizárólag az eredeti szerző jogosult. Az objektum átépítését célzó terv elkészítésére az eredeti szerző igénybevétele a célszerű, de ez kötelezővé nem tehető.
- /e/ Az objektum átépítését célzó terv elkészítésére szóló megbízás esetén a beavatkozó szerző köteles az eredeti szerző egyetértő hozzájárulását kérni, az esetleges együttműködést kezdeményezni, feltéve, hogy az eredeti szerző fellelhető és szerzői jogait gyakorolni képes.
Az egyetértő hozzájárulás megszerzése során célszerű rögzíteni, hogy
- a beavatkozás a szerzői mű lényegét, így a szerzőségeket nem érinti, vagy
  - a beavatkozás nyomán –a Felek szerzői együttműködésével – új szerzői mű és társszerzői viszony jön létre, vagy
  - a beavatkozás olyan mértékű, amely nyomán új szerzői mű jön létre, ennek születésekor az eredeti szerző nem kíván élni a jogaival, így a szerzői jog a továbbiakban a beavatkozó szerzőt illeti.

Az egyetértő hozzájárulás megszerzése során célszerű rögzíteni, hogy

- a beavatkozás a szerzői mű lényegét, így a szerzőséget nem érinti, vagy
- a beavatkozás nyomán - a Felek szerzői együttműködésével - új szerzői mű és társszerzői viszony jön létre, vagy
- a beavatkozás olyan mértékű, amely nyomán új szerzői mű jön létre, ennek születésekor az eredeti szerző nem kíván élni a jogaival, így a szerzői jog a továbbiakban a beavatkozó szerzőt illeti.

- 5.6 Az eredeti mű megőrzendő tartalmát illetően védett épület esetén a védelem szabta határokat kell mértékadónak tekinteni. Amennyiben az épület nem áll védelem alatt a megőrzendő értékek és a megváltoztatásra irányuló szándék egyensúlyáért a beavatkozó és eredeti szerző együtt felelős. Vita esetén az illetékes Területi Kamara állásfoglalása mellett a társadalmi - megrendelői - tulajdonosi érdek dönt.
- 5.7 Az építész:
- /a/ Nem vállalhat el olyan megbízást, amelyre más - megfelelő jogosultsággal bíró - kollégájának folyamatban lévő, lezáratlan szerződése, szóbeli vagy írásos megállapodása van.
- /b/ Nem ajánlhatja fel a szolgálatait ilyen ügyben, nem kezdeményezhet versenyt, ellentervet, nem nyilváníthat olyan véleményt, ami kollégája megbízása ellen hat és saját esélyeit erősíti.
- /c/ Kivételt jelent a 13 a-b) pontok alól, ha a Megbízó az eredeti megbízást visszavonta, az elvégzett munka ellenértékét megfizette és az eredeti tervezési szerződés megszüntetése jogi, szerzői jogi és gazdasági értelemben rendezett.
- 5.8 Az építész szakmai, műszaki ügyekben szakmai véleményt, zsűri véleményt, bármely érdekelt fél által kezdeményezett, vagy megfizetett állásfoglalást csak úgy hozhat nyilvánosságra, hogy pontosan tisztázza minden, az ügyben fontos érdekeltiségét, hogy kit képvisel és állásfoglalása milyen célt szolgál.

II. fejezet

Az építészeti gyakorlat szakmai kötelezettségei

6. cím

Az építész komplex felelőssége

6. 1 Az építész szakmai gyakorlatában komplex felelősséggel tartozik - az építészet művészi-műszaki kötelessége alapján - a munka művészi és szakmai-műszaki alkalmasságáért.
- Etikai-fegyelmi vétséget követ el, aki a jogszabályi, hatósági előírások ismeretének hiányában, vagy annak figyelmen kívül hagyásával a megbízás teljesítését, engedélyezését késlelteti, megbízóját többeltráfordításra kényszeríti.

7. cím

Szakmai érdek – építetői érdek

- 7.1 A szakma általános érdekeinek és értékrendjének és az építető sajátos érdekeinek ütközése esetén abból kell kiindulni, hogy a választott megoldás alkalmasságáért a

tervező a felelős. A megbízó vélt, vagy valós érdekeit nem szabad a szakma általános elvárásaiban, szabályokban előírásokban megfogalmazott társadalmi érdek elé helyezni. Az építész nem tervezhet alkalmatlan megoldást még akkor sem, ha a megrendelő erre kifejezetten kéri, vagy utasítja.

8. cím **Az építész és a szakmai hatóságok**

- 8. Az építész:
- 8.1 Kísérje figyelemmel és ismerje az aktuális hatósági és szakhatósági előírásokat és eljárásokat.
- 8.2 Hatósági vagy más döntéshozó szervezet/önkormányzat, tagjaként, tanácsadójaként vagy alkalmazottjaként ne vegyen részt olyan döntésekben, amelyek az általa végzett munkával kapcsolatba hozhatók.
- 8.3 Ne vállaljon el olyan megbízást, amelynek a felügyeletében, bírálatában, véleményezésében hatósági képviselőként vagy döntéshozóként részt vett illetve részt vesz.

9. cím **Az építész és a vállalkozó**

- 9 Az építész
- 9.1 A megbízás teljesítése során kialakuló szakmai kapcsolataiban őrizze meg döntési és szakmai függetlenségét; döntéseiben minden esetben a megbízó és a szakma általános érdekeinek alapján kell eljárnia.
- 9.2 Anyag - gyártmány illetve szerkezetszállítóktól csak abban az esetben fogadhat el jutalékot, ha erre előzetes megállapodás lehetőségét ad, és azt a megrendelővel előzetesen tisztázza.
- 9.3 A munkában résztvevő és a közös megbízó megrendelése alapján tevékenykedő vállalkozótól, csak a megbízó tudtával és egyetértésével fogadhat el megbízást bármilyen - a tárgyi munkára vonatkozó - tervezési feladat elvégzésére.

10. cím **Az építész, mint generáltervező**

- 10.1 Az építész generáltervezői vagy fővállalkozói tevékenysége során - megbízóként - köteles a megbízottjai számára biztosítani azokat a jogokat, és köteles számon kérni azokat a kötelezettségeket, amelyeket a Magyar Építész Kamara Alapszabálya és érvényes szabályzatai a szakmai működés színvonalának biztosítása érdekében előírnak.

III. fejezet

Az építész kötelezettségei a Magyar Építész Kamarával szemben

11. cím

A kamarai tag

- 11.1 Az építész szakmai tevékenységét a Magyar Építész Kamara - területileg illetékes területi kamarájának - tagjaként végzi. Etikai - fegyelmi kötelezettsége, hogy a Kamara alapszabályában és szabályzataiban foglaltakat betartsa és betartassa
- 11.2 Fegyelmi vétséget követ el az az építész, aki :
- /a/ önként vállalt vagy jogszabály által rá rótt kamarai kötelezettségét nem teljesíti vagy felróható módon teljesíti;
- /b/ eljárásával, magatartásával a Kamara vagy az Építészeti és Építészeti Szakmák Országos Testületét sérti, lejáratja,
- /c/ az Etikai – Fegyelmi Szabályzat bármely rendelkezését megsérti.

12. cím

A tisztségviselők

- 12.1 A Kamara tisztségviselőinek jogai és kötelezettségei - az Etikai - Fegyelmi Szabályzat értelmezésében - azonosak a rendes tagokéval.
- 12.2 A tisztségviselő etikai-fegyelmi eljárásban való érintettsége esetén a területi és személyi összeférhetetlenség szabályai szerint kell eljárni.
- 12.3. Amennyiben a Kamara tisztségviselője ellen etikai-fegyelmi eljárás indul:
- /a/ az I.fokú eljárás időtartama alatt - tekintettel az ártatlanság kötelező vélelmére - tisztességét és képviselői jogait megtarthatja, de saját kérésére joga van a tisztséget szüneteltetni, vagy ügyvezetőként ellátni;
- /b/ az I.fokú eljárás nem jogerős elmarasztaló ítélete nyomán - bár a fellebbezés a végrehajtás tekintetében halasztó hatályú - a tisztségviselő a tisztségét köteles szüneteltetni, vagy ügyvezetőként ellátni;
- /c/ a tisztségviselővel szembeni jogerős etikai-fegyelmi határozatot - kivéve, ha egyedi mérlegelés és az ügy súlya alapján ez alól az eljáró Etikai - Fegyelmi Bizottság a határozatában eltérő javaslatot tesz - visszahívási indítványként kell kezelni.

II. RÉSZ AZ ETIKAI - FEGYELMI SZABÁLYOK MEGSÉRTÉSE ESETÉN KISZABHATÓ BÜNTETÉSEK

13. cím **A kiszabható büntetések fajtái**

13. Az 1996. Évi LVIII. Törvény 35. § szerint:
- 13.1 figyelmeztetés;
  - 13.2 pénzbírság, legfeljebb a kiszabás időpontjában érvényes közalkalmazotti alapilletmény összegéig;
  - 13.3 a tagsági viszony legfeljebb egy évig terjedő felfüggesztése;
  - 13.4 kizárás.

14. cím **A büntetések kiszabásának szempontjai**

- 14.1 Az etikai-fegyelmi vizsgálata során vizsgálni kell, hogy a panasz gondatlan, vagy rosszhiszemű cselekmény következménye.
A bizonyítottan rosszhiszemű cselekmény tényét a határozat szövegében rögzíteni kell.
- 14.2 A büntetés kiszabása során az eljáró Bizottságnak figyelemmel kell lennie arra, hogy:
- /a/ a bepanaszolt személyre vonatkozóan nyilvántart-e a kamara jogerős elítélő határozatot, ebben az esetben a büntetés mértéke a határozott idejű felfüggesztésnél kisebb nem lehet,
  - /b/ az adott ügyben bizonyított cselekmények együttes, halmazati büntetése arányos legyen a cselekmény súlyával.
- 14.3 Egyszerűsített eljárás során hozott határozat alapján legfeljebb pénzbüntetést lehet kiszabni. Ilyen esetben a kötelező nyilvántartás időtartama egy év és a kiszabott büntetés a kamarai tisztségviselést nem korlátozza.
- 14.4 Minősített esetekben — ilyenek minősül a bizonyítottan rosszhiszemű, vagy kárt okozó cselekedet, a versenyszabályok tudatos megsértése, más építész tudatos kihasználása — a kiszabható büntetés mértéke a határozott idejű felfüggesztésnél kisebb nem lehet.
- 14.5 A felfüggesztés időtartamának meghatározásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a büntetés egyben megakadályozza a jelen szabályzat értelmében jogtalanul szerzett munka gazdasági előnyeinek kihasználását.
- 14.6 Az a Kamarai tag, aki a fellebbezés és a II. fokú eljárást követő Bírósági eljárás - törvényben rögzített - halasztó hatályát kihasználva a jogtalanul szerzett munka gazdasági előnyeiket az eljárás alatt kiaknázza, a jogerős elmarasztalás eredményeként a Kamara tagjai sorából kizárandó.

15. cím
A büntetések végrehajtása és nyilvántartása

- 15.1 Az etikai – fegyelmi ügyekben hozott határozatok jogerőre emelkedését a Területi Kamara Titkára kíséri figyelemmel.
- 15.2 A jogerős büntetéseket a Területi Kamara Elnöksége a Titkár előterjesztése alapján hajtja végre.
- 15.3 A Területi Kamara Titkára gondoskodik a jogerős büntetéseknek a kamarai nyilvántartásban való feltüntetéséről, majd 1 illetve 3 év elteltével /25 c) pont; és 28) pont/ annak törléséről.
- 15.4 A kiszabott pénzbírságot az elmarasztalt tag 3 hónapon belül köteles a Kamara pénztárába befizetni. A befizetés elmulasztása esetén az Elnökség visszautalja az ügyet az Etikai - Fegyelmi Bizottsághoz.
- 15.5 Az etikai – fegyelmi ügyekben keletkezett iratokat – az I. és II. fokú eljárásban egyaránt - legalább 5 évig meg kell őrizni.
Az őrzésről az iratkezelési szabályok szerint a Titkár gondoskodik.

16. cím
A büntetések egyéb jogkövetkezményei

- 16.1 Az a Kamarai tag, akit jogerős fegyelmi határozattal határozott időre a kamarai tagság alól **felfüggesztenek**:
- /a/ a tagsági jogaival a felfüggesztés időtartama alatt nem élhet,
/b/ a jogerős határozat időpontjától számított három évig kamarai tisztséget nem vállalhat, arra nem jelölhető, de
/c/ a felfüggesztés időtartama alatt a kamara szolgáltatásait - térítés ellenében - igénybe veheti.
- 16.2 Az a Kamarai tag, akit jogerős fegyelmi határozattal a Kamara tagjai sorából **kizárnak**:
- /a/ a Kamara teljes nyilvántartásából - így a tervezői névjegyzékből is - törlésre kerül, de
/b/ a jogerős határozat időpontjától számított három év elteltével kérheti a felvételét a Kamra tagjai sorába és a névjegyzékbe, azonban
/c/ az újbóli felvételt követő három évig kamarai tisztséget nem vállalhat, arra nem jelölhető.
/d/ a 14.6 pontban foglaltak szerint elmarasztalt tag 3 év elteltével benyújtott felvételi kérelmét az illetékes területi kamara – újabb 3 évre – elutasíthatja.
- 16.3 Az etikai – fegyelmi ügyekben hozott határozatokat nyilvánosságra kell hozni annak rögzítésével, hogy a határozat jogerős vagy sem.

III. RÉSZ

AZ ETIKAI-FEGYELMI SZABÁLYZAT VÉGREHAJTÁSÁNAK SZABÁLYAI

IV. fejezet

17. cím :A Kamara illetékessége

- 17.1 Panasz vagy etikai- fegyelmi vétség alapos gyanúja esetén az illetékes elsőfokú Etikai – Fegyelmi Bizottság köteles vizsgálni az ügyet a törvény által megszabott elévülési határidőn belül (kamarai törvény 37.§ (2) bek./.
- 17.2 Amennyiben Az V. részben szabályozott összeférhetetlenség nem áll fenn, az etikai – fegyelmi eljárást I. fokon az a Területi Kamara indítja el és folytatja le, amelynél a bepanaszolt kamarai tag tagsággal rendelkezik.
- 17.3 A Kamara etikai-fegyelmi eljárást, annak eredményeként végrehajtható fegyelmi határozatot csak a saját tagjaival szemben folytathat és hozhat.
- 17.4 A Kamara kizárólag a kamarai törvényben, az érvényes Alapszabályban, valamint az érvényes Szabályzatokban foglaltak sérelme esetén jogosult etikai-fegyelmi eljárás lefolytatására.
- /a/ Olyan esetekben, amikor az ügy során egyéb jogszabályok sérelme is megállapítható, vagy egyidejűleg más jogfórumokon is vizsgálat folyik, a kamara Etikai - Fegyelmi Bizottsága a saját illetékességi körében, minden más eljárástól függetlenül köteles a vizsgálatot lefolytatni és a Kamara előírásai szerint eljárni.
- /b/ Olyan esetben, ha köz- vagy kamarai érdekből, külső féllel szemben kíván a Kamara fellépni, az Elnökség kérésére az Etikai - Fegyelmi Bizottság állásfoglalásban fejt ki a véleményét az adott ügyről.
Az állásfoglalás kialakítása során az etikai-fegyelmi eljárás szabályai szerint kell eljárni, tehát a külső felet értesíteni, és álláspontjának kifejtésére - amennyiben igényli - a lehetőséget biztosítani kell.
- /c/ Amennyiben az Etikai - Fegyelmi Bizottság a külső féllel szemben elmarasztaló állásfoglalást alakít ki, állásfoglalásában térjen ki arra is, hogy indokoltnak látja-e további, külső jogfórumon indítható eljárás kezdeményezését. Az Elnökségnek - tekintettel a Kamara érdekképviselői szerepére - joga van a panaszos tag kérésére, az Etikai - Fegyelmi Bizottság állásfoglalására támaszkodva, külső jogfórumon is eljárást kezdeményezni.

V. fejezet

18. cím : Az etikai – fegyelmi eljárás szereplői

18. 1 Az etikai-fegyelmi eljárások során a klasszikus jogszolgálat hármass pillérét - a panaszos, - bepanaszolt, - független bíróság, - biztosítani kell.

- 18.2 A panasz előterjesztője a panaszos, aki lehet
- /a/ természetes vagy jogi személy;
  - /b/ hatóság;
  - /c/ a Kamara valamelyik szerve, vagy
  - /d/ maga a bepanaszolt.
- 18.3 A bepanaszolt(ak) az(ok) a személy(ek), aki(k) ellen a panasz irányul.
A bepanaszolt csak természetes személy lehet, aki a területi kamara tagja, vagy jogszabály alapján a tevékenységét a Kamara felügyeli.
- 18.4 Az Etikai - Fegyelmi Bizottság a független bíróság jogállásának megfelelően a panaszos indítványára és a bepanaszolt védekezésének figyelembevételével az előtárt bizonyítékok, tények, adatok alapján dönt.

VI. fejezet

19.cím : Az etikai-fegyelmi eljárás kezdeményezése

- 19.1 Az etikai-fegyelmi eljárás írásban benyújtott panasszal annál a területi kamaránál kezdeményezhető, amelynek a bepanaszolt személy tagja.
A panasz címzettje a Területi Kamara, illetve a képviseleti joggal felruházott Elnök.
- 19.2 A panaszban meg kell jelölni, hogy a panaszolt magatartás a Kamara illetékességi körében megítélhető szabályok és előírások melyik pontját, és milyen értelemben sérti, továbbá azt is, hogy a sérelmet miként tudja bizonyítani.
- 19.3 Nem fogadható el az olyan panasz, amely(et)
- /a/ nem tartalmazza egyértelműen a bepanaszolt és a panaszos személyét, a panasz tárgyát, a panaszos aláírását, illetve meghatalmazott képviselő esetén a benyújtó írásbeli meghatalmazását,
  - /b/ a sérelmezett cselekmény elkövetését követő 1 év után terjesztenek elő, kivéve, ha ezt maga a bepanaszolt kéri,
  - /c/ bíróság, vagy más jogfórum illetékességébe tartozó ügygel foglalkozik, kivéve - és ezt a beadványban rögzíteni kell - ha az ügynek vannak olyan pontosan megjelölhető-, a Kamara illetékességi körébe eső részei, melyek megítélését a panaszos az egyéb jogfórumon folyó eljárástól függetlenül kéri.
  - /d/ nem tartozik a Kamara illetékességi körébe.
- 19.4 Közérdekűnek minősíthető minden olyan panasz, ami a kamarai törvényben foglaltak, az Alapszabályban és a Kamara Szabályzataiban rögzítettek sérelmére utal, de a cselekmény sértettje nem tagja a Kamarának, vagy a cselekmény a szakma általános érdekeit sérti.
- 19.5 Közérdekű panasz esetén az Elnökség „hivatalból” történő eljárás indítását kezdeményezi.
- 19.6 Közérdekű panasszal minden kamarai tag élhet, de névtelen bejelentést az Elnökség érdemben nem vizsgálhat.

- 19.7 Közérdekűnek minősítheti az Elnökség olyan külső fél panaszát, aki az eljárás során ügyének képviseletéhez a Kamara segítségét kéri, és ezt a kérést az Elnökség indokoltan találja.
- 19.8 Közérdekű panasz és „hivatalból” indított eljárás esetén, az eljárásban a „közérdekű panaszos” szerepét az Elnökség - erre kijelölt képviselője útján - látja el.
- 19.9 Ha a területi kamara az eljárást a bejelentést követő 30 napon belül nem kezdi meg, a panaszos az országos kamarától kérheti másik első fokon eljáró Etikai-fegyelmi Bizottság kijelölését.

VII. fejezet

Az I. fokú etikai-fegyelmi eljárás

20. cím

Az etikai eljárásra irányuló panasz befogadása

- 20.1 A panasz kézhezvételét követően az Elnök – a Titkárság, vagy erre felkért megbízottjának előterjesztése alapján – 8 napon belül dönt a panasz befogadását illetően.
- 20.2 A befogadásról szóló döntés függvényében az Elnök
- /a/ a befogadott panaszt átadja az Etikai - Fegyelmi Bizottságnak az eljárás megindítása céljából;
  - /b/ az elutasított panaszt a Titkárság útján 3 napon belül visszaküldi a panaszoshoz, vagy továbbítja az illetékes szervezethez,
  - /c/ szükség esetén megindítja az előzetes eljárást /49 (1)/.
- 20.3 Nem lehet etikai-fegyelmi eljárást indítani, ha az elsőfokú Etikai-fegyelmi Bizottság az eljárást a cselekmény tudomásra jutásától számított 3 hónapon, vagy az elkövetésétől számított 3 éven belül nem indítja meg. Ha a cselekmény miatt büntető- vagy szabálysértési eljárás indult, és az nem végződött felmentéssel, a 3 hónapos határidőt a jogerős határozatnak a kamarával való közlésétől, a 3 éves határidőt pedig az eljárás jogerős befejezésétől kell számítani.

21.cím

Az előzetes eljárás

21. 1 Indokolt esetben az Elnök kezdeményezése alapján előzetes eljárást kell lefolytatni, amelynek során tisztázni kell:
- /a/ a kamara illetékességét,
  - /b/ az ügy érintettjeinek körét, jogállását, és
  - /c/ a felmerülő területi összeférhetetlenséget.
- 21.2 Az előzetes eljárás során döntést kell hozni
- /a/ a panasz elutasításáról, vagy
  - /b/ a feltételek alkalmas megléte esetén az eljárás megindításáról.

- 21.3 Az előzetes eljárást az Elnökség - megbízottjai munkája alapján - végzi. Az előzetes eljárást végzők körében az Etikai-Fegyelmi Bizottság képviseletét biztosítani kell.
- 21.4 A panasz kézhezvételét követő 30 napon belül az Elnökségnek határozat formájában kell döntést hoznia arról, hogy lezárja az ügyet, vagy átadja az Etikai - Fegyelmi Bizottságnak a Szabályzat szerint történő eljárás lefolytatására.
A döntésről az érintetteket a Titkárság 8 napon belül értesíti.
- 21.5 Az előzetes eljárás határozata ellen fellebbezésnek nincs helye. Amennyiben a panaszos, vagy bejelentő nem ért egyet az ügy lezárásával, újbóli panasz benyújtására van lehetősége.
- 21.6 Amennyiben a bepanaszolt(ak) nem ért(enek) egyet az eljárás beindításával és erről írásban tesz(nek) bejelentést, az eljárás számukra pozitív végeredménye esetén kérheti(k) az ügy nyilvánosságra hozatalának mellőzését.

22. cím

Az I. fokú Etikai – Fegyelmi Bizottság eljárása

- 22.1 A panasz befogadása, vagy az előzetesen teljesített hiánypótlás illetőleg az előzetes eljárás befejezése után az eljáró Etikai - Fegyelmi Bizottság dönt arról, hogy az adott ügy egyszerűsített eljárással, vagy rendes eljárás keretében vizsgálható és ítéltető meg.
- /a/ Kisebbségi mulasztások esetén - amennyiben a panasz és a hozzá csatolt dokumentáció az ügy teljeskörű megítélését lehetővé teszi - a Bizottság **egyszerűsített eljárással**, a bepanaszolt egyszeri meghallgatása után, a dokumentumra támaszkodva is döntést hozhat.
- /b/ Az egyszerűsített eljárással hozott határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat kézhezvételét követő 15 napon belül az elmarasztalt tag kérelmére rendes eljárást kell folyamatba tenni, ebben az esetben az egyszerűsített eljárással hozott határozat hatályát veszti.
- 22.2 Az etikai - fegyelmi eljárást akkor is le kell folytatni, ha a bepanaszolt tag időközben a tagsági viszonyának a felfüggesztését kéri.
- /a/ Az ügyet a törvényben előírt 60 napon belül le kell zárni, de az eljárás során felmerülő olyan irat-kiegészítést, amely a Bizottság hatáskörén kívül születik (szakvélemény, stb.) időszakára az eljárást szüneteltetni lehet.
- /b/ Az eljárásról folyamatos jegyzőkönyvet kell vezetni, aminek minden, az ügy szempontjából lényeges dolgot tartalmaznia kell.
- 22.3 A Bizottság döntését az ügy lezárásakor határozatba kell foglalni. A döntést a tárgyaláson megjelentek előtt a Bizottság Elnöke hirdeti ki.
- 22.4 A határozatnak tartalmaznia kell a fellebbezés lehetőségének szabályait és a felek erről való esetleges lemondásának módját.
- 22.5 A határozat lehet
- /a/ elmarasztaló határozat : a bizonyított cselekmény megnevezésével, és a büntető rendelkezések című, fejezetben felsorolt valamelyik büntetés kiszabásával.

/b/ elutasító határozat : ha a bejelentés alaptalannak bizonyult, illetve az eljárás során azt nem sikerült bizonyítani;

- /c/ megszüntető határozat : ha
- a panaszos visszavonja a panaszát, vagy
  - az eljárás során kiderül, hogy a panaszolt cselekmény más jogfórum illetékességében jobban megítélhető.
- 22.6 A kihirdetést követő 8 napon belül a megszüvegezett határozatot a Kamara Titkára megküldi a feleknek, vagy képviselőiknek.

23. cím **Jogorvoslat az I. fokú határozat ellen**

- 23.1 Az első fokon hozott határozat ellen annak kézhezvételét követő 15 napon belül az érintett kamarai tag fellebbezéssel élhet. A fellebbezés a végrehajtásra nézve halasztó hatályú.
- 23.2 A fellebbezést a Magyar Építész Kamara Etikai – Fegyelmi Bizottsága részére kell címezni, de az iratok csatolása végett az eljáró területi kamara titkárához kell benyújtani.
- 23.3 A Területi Kamara Titkára 8 napon belül köteles a benyújtott fellebbezést a kapcsolódó iratokkal kiegészítve a MÉK Titkárságának megküldeni, egyúttal a fellebbezés tényéről és tartalmáról az ellenérdekű felet tájékoztatni.

VIII. fejezet **A II. fokú etikai – fegyelmi eljárás**

24. cím **Az eljárás rendje**

- 24.1 Az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezést másodfokon a Magyar Építész Kamara Etikai - Fegyelmi Bizottsága bírálja el. A Bizottság az ügy kézhezvételét követő 8 napon belül köteles a másodfokú eljárás beindítására.
- 24.2 Az eljárás során 5 tagból álló bizottság jár el. A bizottság határozatképességéhez legalább három tag jelenléte szükséges.
- 24.3 Az etikai - fegyelmi eljárást akkor is le kell folytatni, ha a bepanaszolt tag időközben a tagsági viszonyának a felfüggesztését kéri.
- 24.4 Az eljárásról folyamatos jegyzőkönyvet kell vezetni, aminek minden, az ügy szempontjából lényeges dolgot tartalmaznia kell.
- 24.5 A MÉK Etikai – Fegyelmi Bizottsága az ügy iratai alapján dönt; a döntéshozatal előtt szükség szerint a panaszost és a bepanaszoltat meghallgathatja.
- 24.6 A másodfokon eljáró bizottság a döntését határozat formájában rögzíti. A határozat szótöbbséggel születik, úgy, hogy szavazategyenlőség esetén az Elnök szavazata dönt.

- 24.7 A határozatában a MÉK Etikai – Fegyelmi Bizottsága
- /a/ jóváhagyja az első fokú határozatot, vagy
  - /b/ részben vagy egészében hatályon kívül helyezi az első fokú határozatot, és kiegészítő vizsgálatra vagy új eljárás lefolytatására visszaadja az ügyet az első fokon eljáró Bizottságnak, vagy
  - /c/ részben hatályon kívül helyezi az első fokú határozatot és a változatlanul hagyott döntést megerősítve, a hatályon kívül helyezett ügyrészben maga határoz.
- 24.8 A határozatban pontosan meg kell jelölni azokat az okokat, amelyek miatt a hatályon kívül helyező döntés született, továbbá meg kell jelölni a határozattal szemben felmerülő jogorvoslat módját.
- 24.9 A MÉK Titkára a döntéshozatalt követő 8 napon belül gondoskodik a határozat megküldéséről az első fokon eljáró Területi Kamara továbbá a felek vagy képviselőik részére.

25. cím

Jogorvoslat a II. fokú eljárás ellen

- 25.1 Az 1996. Évi LVIII. Törvény 37. § (5) bekezdése szerint : „Az országos Etikai – Fegyelmi Bizottság etikai, illetve fegyelmi felelősséget megállapító határozata ellen az elmarasztalt tag a határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül a Területi Kamara székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bírósághoz fordulhat”.
- 25.2 A keresetnek a végrehajtás tekintetében halasztó hatálya van.

IX. fejezet

Összeférhetlenség az etikai - fegyelmi eljárás során

26. cím

Területi összeférhetlenség

- 26.1 Az etikai panasz kézhezvételét követően, a befogadásról szóló elnöki döntéssel egyidőben megvizsgálandó az is, hogy az ügyben nem merül-e fel területi összeférhetlenség. Az összeférhetlenség tényét az előzetes eljárás során az Elnökség állapítja meg.
- 26.2 Területi összeférhetlenséget kell megállapítani akkor, ha a Területi Kamara Elnöke, a Területi Kamara Etikai – Fegyelmi Bizottságának Elnöke, vagy bármelyik tagja, az ügyben panaszosként vagy bepanaszoltként meg lettek nevezve.

- 26.3 Területi összeférhetlenség esetén a MÉK Etikai - Fegyelmi Bizottsága másik - az ügyben független - Területi Etikai - Fegyelmi Bizottságot jelöl ki az ügy lefolytatására.

27. cím **Személyi összeférhetlenség**

- 27.1 Az etikai - fegyelmi eljárás megindításakor az eljáró Etikai - Fegyelmi Bizottság Elnöke köteles vizsgálni, hogy nem merül-e fel az ügyben személyi összeférhetlenség.
- 27.2 Az eljárás megindításakor az Etikai – Fegyelmi Bizottság eljárásban résztvevő tagjai elfogulatlanságukat a jegyzőkönyvben nyilatkozni kötelesek.
- 27.3 Személyi összeférhetlenség áll fenn azzal szemben, aki
- akár a panaszos, akár a bepanaszolt közeli hozzátartozója (PTK 685 § (b) pontja alapján : „ a házastárs; az egyeneságbeli rokon; az örökbefogadott, a mostoha- és nevelőszülő; az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek; valamint a testvér; az élettárs; az egyeneságbeli rokon házastársa; a jegyes; a házastárs egyeneságbeli rokona; a házastárs testvére; a testvér házastársa”,
  - illetve aki egyéb személyes okból elfogultnak vallja magát.

28. cím **Az összeférhetlenség miatt benyújtható kifogás**

- 28.1 Összeférhetlenség miatt elfogultsági kifogást tehet a panaszos vagy a bepanaszolt az eljárás megindításáról szóló értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül.
- 28.2 Az elfogultsági kifogást írásban kell benyújtani az eljáró Etikai – Fegyelmi Bizottsághoz.
- 28.3 Az elfogultsági kifogást az eljáró Etikai - Fegyelmi Bizottság plenáris ülése vizsgálja.

IV. RÉSZ **HATÁLYBALÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK**

29. A jelen Szabályzat jóváhagyásához a Magyar Építész Kamara küldöttgyűlésének egyetértő döntése szükséges.
30. A Küldöttgyűlés jóváhagyása esetén a Szabályzatot az Építészek Közlönye útján közzé kell tenni.
31. A Szabályzat a közzétételt követő hónap első napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a MÉK 1997. évi küldöttgyűlése által elfogadott Ideiglenes Etikai – Fegyelmi Szabályzat érvényét veszti.

32. A jelen Szabályzat hatálybalépésekor folyamatban levő ügyekben az Ideiglenes Etikai – Fegyelmi Szabályzatot kell alkalmazni
33. Az etikai - fegyelmi bizottságok működését, az I. fokú eljárások lebonyolítási rendjét a Területi Kamara sajátosságainak figyelembevételével az 1996. évi LVIII. törvényben foglaltak, és a jelen országos érvényű szabályzatban foglaltak betartásával, területi ügyrendben kell meghatározni. Az ügyrendet a jelen Szabályzat hatálybalépésétől számított 60 napon belül el kell készíteni.
34. A 66. pontban előírt ügyrendnek kötelezően tartalmaznia kell, hogy :
  - az ügy kézhezvételét követő 8 napon belül az eljárás megindításáról a feleket értesíteni kell,
  - a személyi összeférhetetlenség, vagy elfogultság tisztázása érdekében az értesítésben meg kell nevezni az ügyben eljáró személyeket

Záradék : a jelen Etikai – Fegyelmi Szabályzatot a Magyar Építész Kamara 1998. Március 6-i Küldöttgyűlése hagyta jóvá. A határozat száma :16/1998.(III.6.).
Az Etikai – Fegyelmi Szabályzat eredeti – az Etikai - Fegyelmi Bizottság Elnöke által - hitelesített példánya a MÉK iratnyilvántartásában 171/1998. iktatószám alatt található.

A Szabályzat hatálybalépésének ideje :

Budapest, 1998. február 17.